

Kuulutus

28.11.2025
Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 28.11.2025 antanut seuraavan kaivoslupapäätöksen:

Kaivosoikeuden haltija: Outokumpu Chrome Oy
Kaivospiirit ja KaivNrot
sekä kaivosalue: Elijärvi, 1388 ja 1606 sekä kaivosalue KL2016:0004
Kaivosalueen lupatunnus: KL2025:0002
Kaivosalueen nimi: Elijärvi 26
Kaivosalueen sijainti: Keminmaa

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä Tukesin verkkosivuilla <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kaivospiirit-ja-kaivosluvat>

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Keminmaan kunnan yleisessä tietoverkossa.

Lisätietoja: kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205

Kuulutettu 28.11.2025

Pidetään nähtävänä 5.1.2026 saakka. Valitusaika päättyy samana päivänä.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

28.11.2025

Lupatunnus KL2025:0002

Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004

Tukes 6707/10.03.00/2025

PÄÄTÖS KAIVOSLUVAN MYÖNTÄMISESTÄ OUTOKUMPU CHROME OY:n KEMIN KAIVOKSELLE JA MÄÄRÄYS TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Päätöksen sisältö

1. Elijärvi 25- kaivosalueen ja kaivospiirin 1388 laajentaminen Sivakkavaaran alueella sekä haettavalla laajennusalueella sijaitsevien apualueiden muuttaminen kaivosalueeksi.
2. Apualueiden 1388 ja 1606 laajentaminen siten, että apualueiden viereen perustetaan uusi kaivosalue (Suurensuonmaa).
3. Nykyisten kaivospiirin 6, 8, 10 ja 14 eteläpuolisten apualueiden muuttaminen kaivosalueeksi.
4. Täytäntöönpanomääräys toiminnan jatkamiseksi muutoksenhausta huolimatta nykyisten kaivospiirien 6, 8, 10 ja 14 eteläpuolisilla apualueilla (tämän päätöksen lainvoimaisuuden ja kaivostoimituksen jälkeen kaivosalueella) tutkimustunnelin louhintatyötä ja malmivarojen kartoittamista varten Viianmaan alueella. Täytäntöönpanomääräys ei koske Sivakkavaaran eikä Suurensuonmaan laajennusalueita.

Hakija

Outokumpu Chrome Oy, Kemin kaivos
Y-tunnus: 0772768-3
Tornio
Suomi

Yhteystiedot:

Outokumpu Chrome Oy, Kemin kaivos
Elijärventie 645
94600 Kemi

puh. 016- 453511

Lisätietoja antaa:

Jaakko Ihanus, puh.: +358408428785

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Lupatunnus

KL2025:0002

**Kaivosrekisterinumerot
ja kaivosalue**

Kaivosrekisterinumerot 1388 ja 1606 (Elijärvi -kaivospiiri) sekä kaivosalue
Elijärvi 25 (lupatunnus KL2016:0004)

Sijainti

Keminmaa (Kaivospiirien ja kaivosalueiden kartta on esitetty kartalla
liitteessä 1)

Vireilletulo

14.5.2025

Etuoikeuspäivämäärä

14.5.2025

Päätöksen taustatiedot (tiivistelmä)

Kemin kaivos on perustettu kaivoslain 1943 nojalla ja kaivosta on
laajennettu kaivoslakien 1965 ja 2011 nojalla useaan kertaan.

Tämän päätöksen sisältö tiivistettynä on seuraava:

Kaivoksen maanalaisten toimintojen laajennuttua 500-tason alapuolelle, on
maanpintavaikutusten (painaumat ja ratkeamat) arvioitu ulottuvan 2030-
luvulla nyt laajennettavalle Sivakkavaaran kaivosalueelle (Sivakkavaara,
katkoviivalla rajattu alue kuvassa 1, sivulla 4). Laajennusalueella:

- turvallistetaan maanpintavaikutusalueita tarvittaessa aitaamalla
- estetään puhtaiden pintavesien pääsy maanalaiseen kaivokseen sekä
estetään niiden sekoittuminen kaivosvaikutteisten vesien kanssa
erilaisilla vesienhallintatoimilla
- apualueita muutetaan kaivosalueeksi, jotta ympäristö- ja
maanpintavaikutuksia voidaan alueella hallita ja jotta malmioiden
syvyysjatkeita voidaan hyödyntää

Suurensuonmaan suunnitellulle kaivosalueelle (Suurensuonmaa,
katkoviivalla kuvassa 1, sivulla 4) tullaan sijoittamaan maanpintaan
pelastustie ja maanalaiseen osaan osa kaivokseen johtavasta
kulkuyhteytenä toimivasta vinotunnelista.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Kaivosalueella sijaitsevat apualueet 1, 2,3,4 (purppuranväriseillä katkoviivalla kuvassa 1, sivulla 4) muutetaan kaivosalueeksi, jotta maanalaiset apu- ja huoltotilat saadaan vastaamaan nykyisen kaivoslain kaivosalueen määritelmää (kaivoslupa-alue).

PÄÄTÖS

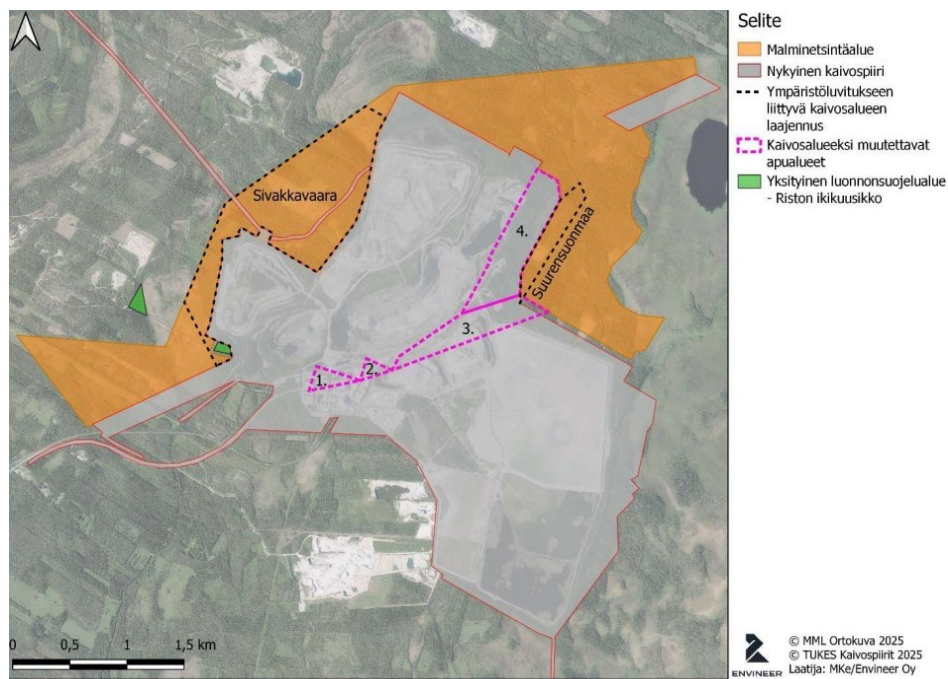
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää Outokumpu Chrome Oy:lle sisällöltään seuraavanlaisen kaivoslupan kaivoslain (621/2011) nojalla:

1. Elijärvi 25- kaivosaluetta ja kaivospiiriä 1388 laajennetaan Sivakkavaaran alueella ja laajennusalueella sijaitsevat apualueet muutetaan kaivosalueeksi. Perustettavan kaivosalueen nimeksi tulee Elijärvi 26. Sivakkavaaran alueelle sijoittuva yksityinen luonnonsuojelualue (Riston ikikuusikko, itäinen) toimitetaan kaivosalueeksi Maanmittauslaitoksen erillisessä kaivostoimituksessa vasta sen jälkeen, kun alueen luonnonsuojelustatus on purettu (ks. kuva 1 ja tiedonanto asiasta päätöksen kappaleessa ”Luonnonsuojelualueet”).
2. Kuvassa 1 esitetyt apualueet 1388 ja 1606 laajennetaan siten, että niiden viereen perustetaan uusi kaivosalue (Suurensuonmaa).
3. Nykyisen kaivospiirin 6, 8, 10 ja 14 eteläpuoliset apualueet (kuvan 1 purppuranvärillä numeroidut alueet 1-4) muutetaan kaivosalueeksi ja alueelle annetaan täytöntöönpanomääräys toiminnan jatkamiseksi muutoksenhausta huolimatta tutkimustunnelin louhintatyötä ja malmivarojen kartoittamista varten Viianmaan alueella. Täytöntöönpanomääräys koskee siis alueita, jotka sijoittuvat jo ennestään kaivostoimintojen piiriin kuuluville alueille.

Perustettavien kaivosalueiden nimeksi tulee Elijärvi 26.

Muut kaivospiirin alueet ja apualueet sekä kaivosalue pysyvät ennallaan.

Lupatunnus KL2025:0002
 Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
 kaivosalue KL2016:0004
 Tukes 6707/10.03.00/2025

Kuva 1. Uudet kaivosalueet on esitetty kuvassa mustalla katkoviivalla ja kaivosalueeksi muutettavat apualueet eteläpuolella purppuranvärillä katkoviivalla ja pohjoisosassa punaisella viivarajauksella.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto päättää vielä, ettei kaivosalueen perustaminen edellytä erillistä kaivoslain 12 luvun 121 §:n tarkoittamaa kaivosturvallisuussupaa eikä kaivoslain 130 §:n tarkoittamaa nykyisen voimassa olevan kaivosturvallisuussupaa (koskee ainoastaan kaivosaluetta Elijärvi 25, kaivoslupa-alue KL2016 :0004) muuttamista Suurensuonmaan kaivosalueen laajennukseen, eikä tämän päätöksen jälkeisiin muutettuihin kaivospiiriin 6, 8, 10 ja 14 eteläpuolisiin kaivosalueisiin (kuvan 1 purppuranvärillä numeroidut alueet 1-4) liittyen.

Sivakkavaaran kaivosalueen laajennuksen tuotantomittakaavaiselle malmin louhinnalle (louhinnan aloittaminen alueella 2070-luvulla) kaivosviranomaisen tulee myöhemmin vaatimaan ennen louhintatöiden aloittamista kaivosturvallisuussupaa.

Perustelut:

Kaivosalueen on oltava yhtenäinen alue, ja sen tulee suuruudeltaan ja muodoltaan olla sellainen, että turvallisuutta, kaivostoiminnan sijoittamista ja kaivostekniikkaa koskevat vaatimukset täyttyvät. Kaivosalue ei saa olla

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

suurempi kuin mitä kaivostoiminta välttämättä edellyttää ottaen huomioon kysymyksessä olevan esiintymän laatu ja laajuus. Kaivoslaki 19 §

HE 273/2009 vp (hallituksen esitys Eduskunnalle kaivoslaiksi) nojalla kaivoslain 48 §:n 2 momentista on todettu seuraavaa:

"Kaivoslupaa ei saisi myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaisi vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaisi erittäin merkittäviä vahingollisia ympäristövaikutuksia tai erittäin merkittävästi heikentäisi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa yleiselle turvallisuudelle, vahingollisia ympäristövaikutuksia tai paikkakunnan asutus- ja elinkeino-olojen heikentämistä voida lupamääräyksen poistaa. Tällöin lupaa ei olisi mahdollista myöntää, vaikka kaivoslupan myöntämisen edellytykset muun muassa 45 ja 47 §:n nojalla täyttyisivät eikä luvan myöntämiselle olisi pykälän 1 momentissa tarkoitettua tai muualla kaivoslaissa säädettyä estettä. Käytännössä säännöksen soveltaminen voisi tulla harkittavaksi ainoastaan suurten kaivoshankkeiden yhteydessä. Tällöinkin lähinnä poikkeuksellisesti, koska yleensä muun muassa lupamääräyksen voidaan estää momentissa tarkoitettut seuraukset. Säännöksessä on kyse yleisarvioinnista, esimerkiksi arvokkaan maisema-alueen tuhoutumisesta tai alueiden tulemisesta elinkelvottomaksi, mutta ei yksityiskohtaisesta terveyshaittojen tai muusta ympäristön pilaantumisen arvioinnista, joka tehdään ympäristönsuojelulain ja vesilain nojalla."

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa päätöksessä jäljempänä esitetyn perusteella, ettei maanalaisen kaivoksen syventäminen muodosta Sivakkavaaran maanpinta-alueille kaivoslain 48 §:n mukaista estettä kaivoslupan myöntämiselle. Kaivoslain 48 §:n mukaista estettä ei myöskään muodostu Suurensuonmaan alueelle eikä nykyisten kaivospiirin 6, 8, 10 ja 14 eteläpuolisten alueiden muuttamisesta kaivosalueeksi.

Kaivoslain 48 §:n tarkoittamaa estettä nykyisille kaivospiirin 6, 8, 10 ja 14 eteläpuolisille alueille annettavalle täytäntöönpanomääräykselle muutoksenhausta huolimatta ei myöskään ole.

Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa säädetyt edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Kaivoslaki 45 § ja 48 §

Kaivosviranomaisen on ottanut kaivoslain 49 §:n mukaisesti lupaharkinnassa huomioon, mitä 47 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään kaivosalueesta kaivoslupan myöntämisen edellytyksenä.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Kaivosviranomaisen on kaivoslain 130 §:n nojalla omasta aloitteestaan taikka asianomaisen toimialallaan yleistä etua valvovan viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen hakemuksesta muutettava kaivosturvallisuuslupaa,

jos:

- 1) kaivosturvallisuudessa on olennaisia puutteita;
- 2) olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja lupamääräyksiä on yleisten tai yksityisten etujen turvaamiseksi välttämätön muuttaa.

Kaivostoiminnan harjoittajan on haettava kaivosturvallisuusluvan muuttamista, jos kaivostoiminnassa tapahtuu muutoksia, joilla on muu kuin vähäinen vaikutus kaivosturvallisuuteen. Kaivoslaki 130 §

Tämän päätöksen mukaiselle Suurensuonmaan kaivosalueelle suunniteltu toiminta on samanlaista kuin mitä se nytkin on kaivoksella ja kaivosalueeksi muutetuilla nykyisen kaivospiirin 6, 8, 10 ja 14 eteläpuolisilla alueilla toiminta jatkuu samanlaisena kuin mitä se on nytkin, joten näiden alueiden osalta kaivosturvallisuuteen sovelletaan olemassa olevia kaivosturvallisuusasiakirjoja.

Sivakkavaaran kaivosalueen laajennuksen tuotantomittakaavaiselle malmin louhinnalle kaivosviranomaisen tulee myöhemmin edellyttämään ennen louhintatöiden aloittamista kaivosturvallisuuslupaa.

Edellä kuvatun perusteella kaivosturvallisuusluvan muuttamiselle ei ole perusteita eikä tarvetta, eikä tässä päätöksessä ole tarpeen antaa myöskään kaivosturvallisuuteen liittyviä lupamääräyksiä.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Kaivoslupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun kaivoslupapäätös on lainvoimainen, kaivosluvassa annetut toimenpiteiden aloittamiseen liittyvät määräykset on toteutettu, 84 §:ssä tarkoitettu lunastuspäätös on lainvoimainen ja päätöksessä luvanhaltijalle määrätty lopulliset korvaukset on suoritettu, vakuus on asetettu kaivosluvassa määrätyn mukaisesti ja asianosaisen toimenpiteen kannalta merkitykselliset muualla laissa vaaditut luvat ovat lainvoimaisia tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Valitus kaivostoimituksessa määrätyistä korvauksista ei estä kaivoslupa-
perustuvien toimenpiteiden aloittamista.

Kaivoslaki 168 §

Määräys päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta

Hakemus päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta ja
hakijan perustelut täytäntöönpanolle:

Yhtiö on hakenut kaivoslain 169 §:n mukaista lupaa kaivostoiminnan
jatkamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Täytäntöönpanomääräystä
toiminnan jatkamiseksi muutoksenhausta huolimatta on haettu nykyisen
kaivospiirin 6, 8, 10 ja 14 eteläpuolisille apualueille tutkimustunnelin
louhintatyötä ja malmivarojen kartoittamista varten Viianmaan alueella.
Alueet sijoittuvat yhtiön omistamille kiinteistöille. Kaivosviranomaisen pyysi
lisäselvitystä täytäntöönpanomääräyksen perusteluille ja yhtiö perusteli
29.10.2025 toimittamassaan sähköpostissa täytäntöönpanomääräyksen
tarvetta seuraavasti:

*” Täytäntöönpanomääräys on tarpeellinen tutkimustunnelin louhintatyöhön
ja malmivarojen kartoittamiseksi Viianmaan alueella. Sekä edelleen
saattamiseksi tuotantoon kaivoksen Life of Mine -suunnitelman mukaisesti,
ennen kuin SLC menetelmä laajenee 500-tason alapuolella liian lähelle
Viianmaan malmion tunnettuja osia avolouhoksen pohjan ja 500-tason
välissä. Viianmaan tuotantoon saattamisen viivästyminen voi rajoittaa SLC-
menetelmän hyödyntämistä Pohjois-Viian malmion itäosissa.”*

Kaivosviranomaisen päätös täytäntöönpanosta ja perustelut:

Kaivosviranomaisen päättää, että yhtiö voi jatkaa tutkimustunnelin
louhintatyötä ja malmivarojen kartoittamista tuotantosuunnitelman
päivittämistä varten tällä päätöksellä muutetuilla kaivospiirin 6, 8, 10 ja 14
eteläpuolisilla kaivosalueilla (kuvan 1 purppuranvärillä numeroidut alueet
1-4) tähän päätökseen kohdistuvasta muutoksenhausta huolimatta.

Kaivosviranomaisen toteaa kaivosyhtiön perustelujen täytäntöönpanolle
olevan riittävät ja kaivoslain 169 §:n edellyttämät. Kaivosviranomaisen
katsoo, ettei täytäntöönpano vähennä kenenkään oikeutta eikä yksityistä
etua siinä tapauksessa, että hallinto-oikeus muuttaisi päätöstä.
Kaivoslupahakemuksesta jätettiin yksi muistutus, mutta siinä esitetty ei
kohdistu täytäntöönpanomääräysalueelle.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Asetettavaksi määrätty vakuus on katsottu riittäväksi kaivoslain mukaisten kaivostoiminnan (maanalaisen kaivostekniikan purkaminen) lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiseksi ja alueen saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon kaivoslain tarkoittamalla tavalla.

Perustelut:

Kaivosviranomainen toteaa, että täytöntöönpanomääräys muutoksenhausta huolimatta on tarpeen, jotta kaivosyhtiö pystyy pitäytymään tuotantosuunnitelmassa (mm. SLC-menetelmän laajeneminen) ja varmistamaan ettei tuotannossa tapahdu kaivoslain 18 §:n vastaista kaivosmineraalien tuhlaamista. Kaivosviranomainen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä kaivoslupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Kaivoslaki 169 §

Täytöntöönpanomääräyksen edellytyksenä on, että kaivosalue on otettu hakijayhtiön haltuun kaivoslain 82 §:n mukaisesti, jolleivät alueet kuulu luvanhaltijalle. Kyseisen laajennusalueen maa-alueet ovat kaivosyhtiön omistuksessa, joten kaivoslain 82 §:n tarkoittamaa haltuunottoa ei tarvita.

Edellytyksenä määräykselle on lisäksi, että täytöntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka täytöntöönpanopäätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuuteen sovelletaan vastaavasti, mitä 10 luvussa säädetään. Kaivoslaki 169 §

Vakuuden osalta kaivosviranomainen viittaa tämän päätökseen lupamääräykseen.

Voimassa oleva ympäristölupa kattaa täytöntöönpanomääräysalueella tarkoitetun tutkimustunnelin louhinnan.

Päätöksen voimassaolo

Kaivoslupa on voimassa toistaiseksi luvan lainvoimaiseksi tulosta. Kaivosluvan tarkistusväli on 10 vuotta.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Kaivostoiminnan vaikutuksia Kirvesaavan Natura-alueeseen tullaan arvioimaan uudelleen (Lapin ELY-keskuksen lausunto 17.10.2025) vuonna 2035. Kaivosviranomaisen huomauttaa, että mikäli tuolloin tehtävä Natura-arvionnin päivitys ja siitä saadut lausunnot aiheuttavat kaivosluvan lupamääräysten tarkistamiselle tarvetta, ne tullaan tällöin tarkistamaan.

Sivakkavaaran laajennusalue perustetaan tässä vaiheessa ensisijaisesti muuta kuin varsinaista kaivostoimintaa varten. Louhintaa Sivakkavaaran laajennusalueella ei saa aloittaa ennen kuin YVA-menettely on toteutettu (lupamääräys 4).

Kaivosmineraali

Kromi.

Kaivostoimitus

Kaivostoimitus suoritetaan kaivoslain 8 luvun mukaisesti.

Kaivoslaki 56 §

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, päätökseen on sisällytettävä yhteysviranomaisen tekemä perusteltu päätelmä. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten ympäristövaikutusten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Kaivosviranomaisen toteaa edellä esitettyyn viitaten, että päätöksessä on jäljempänä esitetty siitä oma erillinen kappale.

Kaavoitus kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä

Kaivoslain 47 §:n 5 momentin mukaan kaivosluvan myöntämisen yhtenä edellytyksenä on, että kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty. Kyseinen lainkohta on tullut voimaan 1.6.2023 (laki kaivoslain muuttamisesta 505/2023).

Siltä osin kuin kyse on olemassa olevalle kaivokselle määrättävästä vähäisestä apualueesta tai alueesta, jolla vähäisesti laajennetaan olemassa olevaa kaivosta, noudatetaan hakemuksiin, jotka on jätetty viiden vuoden kuluessa kyseisen lain (505/2023) voimaantulosta, kyseisen lain voimaan tullessa voimassa ollutta 47 §:n 4 momenttia.

Kaivoslain 47 §:n 4 momentti 1.6.2023 asti:

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan taikka kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa. Kaavan oikeusvaikutuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Koska laajennushakemus on jätetty Tukesin käsiteltäväksi 14.5.2025 ja laajennuksen katsotaan olevan vaikutuksiltaan vähäinen, sovelletaan asiassa edellä mainitun siirtymäsäännöksen perusteella kaivoslain 47 §:n 4 momenttia, joka on ollut voimassa 1.6.2023 saakka.

Kaivoslupahakemuksessa on selvitetty kaavoituskysymystä seuraavasti:

Kaivosalueen laajennusalueella ei ole oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa. Outokumpu Chrome Oy on pyytänyt 10.2.2025 Keminmaan kunnalta lausuntoa uudistetun kaivoslain muutossäädöksen (505/2023) siirtymäsäännöksen soveltamiskysymyksessä. Ratkaisupyyntö liittyy Keminmaan kunnan ja Kemin kaivoksen kevään 2024 aikana käytyyn keskusteluun siirtymäsäännöksen soveltamisesta 1.6.2023 voimaantulleeseen kaivoslain 47 §:n muutokseen, joka edellyttää kaivostoiminnalle oikeusvaikutteista asema-/yleiskaavaa.

Siirtymäsäännöksen noudattaminen mahdollistaa aikaisemmin voimassa olleen kaivoslain 47 §:n noudattamisen, jonka mukaan vaihtoehtona oikeusvaikutteiselle kaavalle on se, että kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asia on muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Ratkaistavana asiana oli Keminmaan kunnan kanta siirtymäsäännöksen soveltamisesta Kemin kaivoksen esittämään kaivosaluelajennukseen.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kuulutusasiakirjan liitteessä 3 esitettiin Keminmaan kunnanhallituksen lausunto.

Keminmaan kunta ei pitänyt kaavoitusta tarpeellisena, koska

- muutos ei merkittävästi vaikuta laajennusalueiden eikä niiden lähialueiden nykyiseen maankäyttöön
- laajennusalueelle ei tule maanpäällistä tuotantotoimintaa
- Laajennusalue on huomioitu YVA-menettelyssä 2019-2022

Lupatunnus KL2025:0002
 Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
 kaivosalue KL2016:0004
 Tukes 6707/10.03.00/2025

Päätökseen liittyvät kiinteistöt

Kemin kaivoksen kaivosalue, kaivospiirit ja apualueet sijaitsevat Keminmaan kunnan alueella.

Päätökseen liittyvät kiinteistöt:

1. Sivakkavaaran laajennusalueelle sijoittuvien nykyisten apualueiden ja Sivakkavaaran laajennusalueen kiinteistötunnukset ja pinta-alat:

Sivakkavaaran laajennusalueella sijaitsevan apualueen 4 kaivosalueeksi muutettavat kiinteistöt ja pinta-alat:

<u>Kiinteistötunnus</u>	<u>Kiinteistön nimi</u>	<u>Pinta-ala ha</u>
241-406-4-49	ERKKILÄ	0,26
241-406-4-51	UUSI-KORVANEN	0,32
241-406-4-55	KÄPYLÄ	0,28
241-406-4-66	ALAORAVA II	0,42
241-406-4-70	YLIORAVA II	0,46
241-406-4-71	KESKIORAVA II	0,50
241-406-4-76	Korvanen II	0,44
241-406-88-18	ELIJÄRVI	0,09
241-407-15-163	KOIVURANTA	0,09
241-407-23-62	KANNISTO	0,10
241-407-23-63	MÄNTYLÄ	0,10
241-407-23-99	KOURILA	0,03
241-874-3-1	Keminmaan yhteismetsä*	0,11
Pinta-ala yhteensä		3,19

Apualueen 4 kiinteistöt muutetaan kaivosalueeksi ja kaivosalueen nimeksi tulee Elijärvi 26.

Sivakkavaaran laajennusalueella sijaitsevan apualueen 5 kaivosalueeksi muutettavat kiinteistöt ja pinta-alat:

<u>Kiinteistötunnus</u>	<u>Kiinteistön nimi</u>	<u>Pinta-ala ha</u>
241-406-4-49	ERKKILÄ	0,01
241-406-4-51	UUSI-KORVANEN	0,31
241-406-4-76	Korvanen II	0,98
Pinta-ala yhteensä		1,30

Apualueen 5 kiinteistöt muutetaan kaivosalueeksi ja kaivosalueen nimeksi tulee Elijärvi 26.

Lupatunnus KL2025:0002
 Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
 kaivosalue KL2016:0004
 Tukes 6707/10.03.00/2025

Sivakkavaaran laajennusalueen kiinteistöt ilman apualueiden 4 ja 5 pinta-aloja:

<u>Kiinteistötunnus</u>	<u>Kiinteistön nimi</u>	<u>Pinta-ala ha</u>
241-406-20-18	ALAKESTILÄ	0,03
241-406-20-67	MATIAS	4,94
241-406-20-70	KESKIKESTILÄ	1,97
241-406-20-71	KOIVUNEN	4,04
241-406-20-76	RANTAKESTILÄ	1,45
241-406-20-77	MÄKIKESTILÄ	1,62
241-406-20-79	RANTAKESTILÄ	2,45
241-406-39-203	AINOLA	0,69
241-406-39-217	KETOLA	0,54
241-406-39-240	Ristonluonto	3,48
241-406-4-49	ERKKILÄ	7,32
241-406-4-51	UUSI-KORVANEN	7,88
241-406-4-55	KÄPYLÄ	8,06
241-406-4-66	ALAORAVALA II	12,21
241-406-4-70	YLIORAVALA II	14,22
241-406-4-71	KESKIORAVALA II	10,83
241-406-4-76	Korvanen II	8,28
241-406-50-52	NUOTTIJÄNKÄ	0,20
241-406-88-18	ELIJÄRVI	1,51
241-407-14-111	Anttila	2,15
241-407-14-49	RAJABETONI	0,08
241-407-14-52	SIULA	0,05
241-407-15-118	YLIHERVA	0,09
241-407-15-163	KOIVURANTA	0,38
241-407-23-62	KANNISTO	1,32
241-407-23-63	MÄNTYLÄ	1,32
241-407-23-99	KOURILA	6,37
241-407-44-0	KARVIO	1,71
241-407-48-0	BETONI	1,00
241-874-3-1	Keminmaan yhteismetsä*	2,53
Pinta-ala yhteensä		108,73

Elijärven kaivoksen kaivospiirejä ja kaivosaluetta laajennetaan Sivakkavaaran alueella 108,73 hehtaaria. Aiemmin muodostetut apualueet 4 ja 5 muutetaan kaivosalueeksi.

Sivakkavaaran alueen kaivosalueen koko laajennuksen ja apualueiden muutosten jälkeen tulee olemaan yhteensä 113,22 hehtaaria.

Lupatunnus KL2025:0002
 Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
 kaivosalue KL2016:0004
 Tukes 6707/10.03.00/2025

2. Suurensuonmaan laajennusalueen kiinteistötunnukset ja pinta-alat:

<u>Kiinteistötunnus</u>	<u>Nimi</u>	<u>Pinta-ala ha</u>
241-406-4-49	ERKKILÄ	0,35
241-406-4-76	Korvanen II	0,60
241-406-84-0	ELIJÄRVI II	0,39
241-407-13-24	ESTOLA II	0,47
241-407-14-107	Väikkälä	2,38
241-407-14-111	Anttila	1,00
241-407-15-111	SIIRTOLA	0,42
241-407-15-163	KOIVURANTA	0,04
241-407-23-99	KOURILA	1,96
241-407-54-0	TÄHTELÄ II	1,82
241-874-3-1	Keminmaan yhteismetsä	5,57
Pinta-ala yhteensä		15,02

Elijärven kaivospiiriä laajennetaan Suurensuonmaan alueella 15,02 hehtaaria. Kaivosalueen nimeksi tulee Elijärvi 26.

3. Kaivosalueiksi muutettavien apualueiden kiinteistötunnukset ja pinta-alat:

<u>Alue (Kuva 1)</u>	<u>Kiinteistötunnus</u>	<u>Nimi</u>	<u>Pinta-ala ha</u>
1	241-406-84-0	ELIJÄRVI II	4,34
2	241-406-84-0	ELIJÄRVI II	2,35
3	241-406-84-0	ELIJÄRVI II	0,10
3	241-406-88-18	ELIJÄRVI	14,41
3	241-406-84-0	ELIJÄRVI II	7,75
3	241-406-88-18	ELIJÄRVI	3,01
4	241-406-84-0	ELIJÄRVI II	9,33
4	241-406-88-18	ELIJÄRVI	28,03
Pinta-ala yhteensä	0	0	69,31

Kuvassa 1 esitetyt apualueet 1-4 muutetaan yllä esitettyjen kiinteistöjen osalta kaivosalueeksi. Kaivosalueen nimeksi tulee Elijärvi 26. Tällä aluemuutospäätöksellä Kemin kaivosta laajennetaan 123,75 hehtaaria. Apualueita muutetaan kaivosalueeksi 73,80 hehtaarin osalta. Tämän päätöksen päätösmaksu määräytyy näin ollen pinta-alan 197,55 hehtaarin perusteella.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Kaavatilanne

Lapin liiton lausunnossa (18.6.2025) on kaavatilanteesta lausuttu seuraavaa:

” Kaivospiiri sijaitsee 11.9.2015 lainvoiman saaneessa Länsi-Lapin maakuntakaavassa kaivosalueella Elijärven kaivos/Kemin kaivos (EK 1916). Alueet halutaan suojata sellaisilta rakentamisen, suojelun ja muun maankäytön pysyviltä muutoksilta, jotka vaarantavat kaivostoiminnan harjoittamisen. Aluekohtaisen kaavamääräyksen mukaan kaivostoiminta tulee suunnitella niin, että se ei Kirvesaavan Natura 2000-verkoston kuuluvalla alueella aiheuta merkittäviä päästöjä tai hydrologisia vaikutuksia tai muutenkaan merkittävästi heikennä alueen niitä luonnonarvoja, joiden vuoksi se on sisällytetty Natura 2000-verkoston. Kaivosalueen luoteiskulmassa on tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue. Kaivosalueelle on merkitty SEVESO II -direktiivin mukainen konsultointivyöhyke (sev 2814).

Kaivospiirin pohjoispuolella sijaitsee luonnonsuojelualue Elijärven viia (SL 4249) ja itäpuolella Kirvesaavan luonnonsuojelualue (SL 4053). Kaivosalue sijaitsee kaivostoiminnan kehittämisen vyöhykkeellä (ek) sekä Perämeren kaaren kansainvälisesti ja valtakunnallisesti tärkeällä kehittämisvyöhykkeellä.

Kaivosalue rajautuu pääosin maa- ja metsätalousvaltaiseen alueeseen (M 4507). Kaivosalueen länsipuolelle on osoitettu työpaikka-alue (TP 606). Kaivosalueen länsiosassa ja sen läheisyydessä sijaitsee tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Lapin liiton hallitus päätti 2.12.2024 käynnistää Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaavan 2050 laatimisen, kuuluttaa vaihemaakuntakaavan vireille sekä asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville. Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaava 2050 kuulutettiin vireille 24.1.2025.”

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (9.7.2025) on kaavatilanteesta lausuttu seuraavaa:

” Kaivosalueella on voimassa ympäristöministeriön 19.2.2014 vahvistama Länsi-Lapin maakuntakaava, jossa Kemin kaivos ja haettavat laajennusalueet sijoittuvat kaivosalueeksi osoitetulle alueelle. Alueella ei ole oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa. ”

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Luonnonsuojelualueet

Sivakkavaaran kaivosalueajennuksen eteläosassa sijaitsee Riston ikikuusikko -niminen yksityinen luonnonsuojelualue. Kemin kaivos tulee hakemaan luonnonsuojelualueen lakkauttamista kaivoslaajennus-alueeseen sisältyvän suojelualueen (Itäinen Riston ikikuusikko) osalta.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 61 §:n mukaan yksityisen omistaman alueen suojelu voidaan lakkauttaa osittain tai kokonaan, jos alueen luonnonarvot ovat oleellisesti vähentyneet tai jos alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä tälle hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa.

Hakijayhtiön mukaan:

Kemin kaivoksen laajennuksen osalta voidaan hankkeen todeta olevan yleisen edun kannalta erittäin tärkeä eikä sen toteuttamiselle ole muita vaihtoehtoja. Malmion sijainnin takia louhintaa tullaan kaivoksen toiminnan turvaamiseksi tekemään tulevaisuudessa myös Riston ikikuusikko -nimisen yksityisen luonnonsuojelualueen eteläosassa ja/tai sen välittömässä läheisyydessä, jolloin luonnonsuojelualueen lakkautus tältä osin on perusteltua. Lisäksi Sivakkavaaran laajennusalueen pohjoisosa on osittain Elijärvenviia-nimisen luonnonsuojeluohjelma-alueen alueella. Elijärvenviian suojelualue on perusteilla oleva alue. Suojelualueella ei ole lainvoimaista suojelustatusta, eikä se siten rajoita maankäyttöä. Suurensuonmaan laajennusalueella ei sijaitse suojelualueita. Laajennusalue sijaitsee lähimmillään noin 0,4 km etäisyydellä Kirvesaavan Natura 2000-alueesta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto Elijärvenviia -nimisestä luonnonsuojeluohjelma-alueesta

Lapin ELY-keskuksen lausunnon (9.7.2025) mukaan ohjelma-alueen asetusluonnokset ovat olleet lausunnolla vuonna 2019. Uudelleen lausuntoja on pyydetty vuonna 2023, koska asetukset annetaan uuden 1.6.2023 voimaantulevan luonnonsuojelulain nojalla ja edellisestä lausuntokierroksesta on kulunut huomattavan pitkä aika. Kaikki perustettavat alueet ovat valtion omistuksessa ja ne on varattu jo aiemmin luonnonsuojelutarkoituksiin.

Tukes huomauttaa, että nyt myönnetty laajennusalueet sijaitsevat maakuntakaavassa kaivosalueeksi tarkoitettulla alueella. Tukes

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

huomauttaa lisäksi, että osa ohjelma-alueesta sijaitsee lainvoimaisella kaivosalueella. Luonnonsuojeluohjelman mahdollinen toteuttaminen ei saa millään tavoin vaikeuttaa kaivostoimintaa tai sitä palvelevia toimintoja eikä siihen tarvittavien alueiden käyttöä.

Tukes on maankäytön ja kaavoituksen osalta tutkinut, ettei perusteilla oleva Eläjärvenviia -niminen luonnonsuojeluohjelma ole esteenä kaivosluvan myöntämiselle, koska Keminmaan kunnan, Lapin ELY-keskuksen ja Lapin liiton lausunnoissa sitä ei ole nähty esteenä kaivosluvan myöntämiselle ja koska laajennusalueet sijaitsevat kaivosalueeksi tarkoitettulla alueella (EK).

Maankäyttö ja asutus

Laajennusalueen nykyinen käyttö on pääosin yksityisomisteisia kiinteistöjä (36 kpl), joilla harjoitetaan metsätaloutta. Laajennusalueella ei ole asutusta. Lähimmät kaivosalueen ulkopuoliset loma- ja asuinrakennukset sijaitsevat yli 1,3 km etäisyydellä laajennusalueista. Virkistysreiteistä Sivakan latureitti kulkee osittain laajennusalueella. Laajennuksen ei arvioida aiheuttavan merkittävää haittaa metsätaloudelle eikä latureitin käytölle.

Sivakkavaaran kaivoslaajennusalueen pohjoispuolella sijaitsee neljä aktiivista maa- ja kiviainestoimijaa. Kaivosalueen laajennuksella ei tunnisteta olevan vaikutusta näiden alueiden käyttöön.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto Sivakan latureittiä koskien

Tukes toteaa, ettei latureitin käyttöä laajennusalueella ole tarpeen rajoittaa muutoin kuin ainoastaan siinä tapauksessa, että reitille kohdistuisi myöhemmin sellaisia maanpintavaikutuksia, että reitin käyttö aiheuttaisi vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset

Kuulutusasiakirjan liitteessä 7 esitettiin selvitys hakemuksen mukaisen kaivosalueen laajennuksen yleisistä ja yksityisistä eduista, jossa kuvattiin mm. toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset. Kaivosalueen laajentaminen hakemuksen mukaisesti ei vaikuta merkittävästi laajennusalueiden tai niiden lähialueiden nykyiseen maankäyttöön. Laajennusalueelle ei sijoitu maanpäällistä tuotantotoimintaa, vaan alueella edistetään ympäristönsuojelu- ja turvallisuustoimia sekä mahdollistetaan

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

tutkimuskairaukset. Kemin kaivoksen laajentamisesta on toteutettu YVA-menettely vuosina 2020-2022.

Kirvesaavan Natura-arvioinnin päivitys esitettiin kuulutusasiakirjan liitteessä 5.

Toiminnan päätyminen ja jälkihoito

Kemin kaivokselle on laadittu vaatimusten mukaisesti alustava sulkemissuunnitelma, joka on toimitettu käsiteltäväksi Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman päivittämisen yhteydessä tammikuussa 2024. Suunnitelma käsittelee Kemin kaivoksen sulkemiseen ja jälkihoitoon liittyviä taustoja, tavoitteita ja toimenpiteitä etenkin kaivannaisjätealueiden osalta. Suunnitelma on laadittu MWEI BAT-päätelmien (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Management of Waste from Extractive Industries) mukaisesti. Sulkemissuunnitelma on laadittu kaivostoiminnan tähän vaiheeseen soveltuvalla tasolla. Suunnitelmaa tarkennetaan ja päivitetään kaivostoiminnassa tapahtuvien muutosten ja lainsäädännön vaatimusten mukaisesti myöhemmissä vaiheissa ennen kuin sulkeminen on ajankohtaista.

YVA-menettely, arviointiselostus ja perusteltu päätelmä sekä Natura

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa 9.7.2025 todettiin seuraavaa:

Outokumpu Chrome Oy on toteuttanut kaivoksen laajentamisen YVA-menettelyn vuosina 2020-2022. Yhteysviranomaisena toiminut Lapin ELY-keskus antoi ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta perustellun päätelmän 9.5.2022. Lausuttavana olevan hakemuksen mukainen toiminta vastaa YVA-menettelyn vaihtoehtoa VE1a. YVA-selostuksessa arviointi tehtiin seuraavien malmioiden osalta: Elijärvi & Viia 500 ja 1000, Surmaoja 500 ja 1000 sekä Viianmaa 500. Kaivosalueen laajennus sisältyi YVA-menettelyyn.

Natura-arvioinnista on ELY-keskuksessa erillinen lausuntopyyntö Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta (tullut 15.4.2025), mistä johtuen tähän lausuntoon ei ole sisällytetty Natura-alueeseen liittyviä asioita. Viranomaisen ei voi edetä kaivosalueen laajentamista koskevassa asiassa ennen Natura-arvioinnista annettavien lausuntojen valmistumista. Lapin ELY-keskuksen lausunto Natura-arvioinnista toimitetaan tiedoksi kaivosviranomaiselle lausunnon valmistuttua.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Kemin kaivoksen laajentamiseen liittyvä YVA-selostus liitteineen on nähtävillä osoitteessa:

<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/outokumpu-chrome-oy-kemin-kaivoksen-laajentaminen>

Yhteysviranomaisen arviointiselostuksesta antama perusteltu päätelmä on esitetty tämän päätöksen liitteessä 2.

Lapin ELY-keskus toimitti lausuntonsa 9.7.2025 mukaisesti luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n 2 momentissa tarkoitetun lausunnon Kemin kaivoksen laajennus – Kirvesaavan Natura-arvioinnin päivitys – nimisestä Natura-vaikutusten arvioinnista Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon 17.10.2025.

Outokumpu Chrome Oy toimitti Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon Metsähallituksen asiasta antaman lausunnon 25.8.2025.

Molemmat Natura arvioinnin päivityksestä annetut lausunnot on esitetty liitteessä 3.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän huomioiminen kaivoslupapäätöksessä

Arviointiselostus:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on perehtynyt arviointiselostukseen yleisellä tasolla ja yksityiskohtaisemmin kaivoksen laajentumissuunnitelmiin (näiden osalta mm. Kirvesaavan Natura-alueeseen rajautuvaan laajennuskohtaan), kallioliikuntojen maanpintavaikutuksiin, sorroslouhintamenetelmän pohjavesivaikutuksiin sekä yhteysviranomaisen näkemyksiin arviointiselostuksen riittävydestä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on vuosittaisissa kaivostarkastuksissa kiinnittänyt erityistä huomiota jo heti sen alkuvaiheista lähtien sorroslouhintamenetelmän toteuttamiseen ja siitä saatuihin kokemuksiin sekä yleisesti myös kaivostoiminnan aiheuttamiin maanpintavaikutuksiin. Kaivosviranomaisen on huomioinut arviointiselostuksessa esitetyn arvioimalla siinä esitettyjä sellaisia seikkoja, jotka voisivat olla kaivoslupan myöntämisen esteenä.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Perusteltu päätelmä:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on huomionnut perustellun päätelmän osalta erityisen huolellisesti ne seikat, jotka voisivat olla kaivosluvan myöntämisen esteenä kaivoslain 48 §:n nojalla:

Maanpintaliikunnot:

Kaivostoiminnasta aiheutuvat maanpintaliikunnot eivät ole esteenä kaivosluvan myöntämiselle, mutta niiden osalta on ylläpidettävä jatkuvaa seurantaa (viitataan tämän päätöksen lupamääräykseen). Liikunnot voivat aiheuttaa tulevaisuudessa Sivakkavaaran alueella maankäytön rajoituksia tai alueiden eristämisiä esimerkiksi aitaamalla.

Pohjavesi:

Yhteysviranomaisen mukaan pohjavesimallinnukseen liittyviä epävarmuuksia voidaan sietää, sillä kyseessä on olemassa olevan toiminnan muutos. Alueelta on jo tiedossa nykyisen toiminnan vaikutukset pohjavesiolosuhteisiin, ja vaikutuksista on käytettävissä seurantatietoa. Hankkeen mukainen toiminnan laajentaminen tulee tapahtumaan vähitellen louhinnan edetessä, joten mikäli havaitaan mahdollisia ennakoimattomia vaikutuksia, pystytään niihin myös reagoimaan.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto katsoo, ettei pohjavesikysymys muodosta estettä sorroslouhintamenetelmän käytön jatkamiselle eikä kaivosluvan myöntämiselle.

Natura:

Metsähallituksen ja Lapin ELY-keskuksen lausuntojen mukaan YVA-selostuksen liitteenä oleva Natura-arviointi on yleispiirteinen, eikä se täytä kaikilta osiltaan asianmukaisen arvioinnin kriteerejä. Varovaisuusperiaate huomioden Natura-arvioinnin perusteella ei voida varmistua siitä, että hankkeella ei ole merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Kirvesaavan Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Metsähallituksen ja Lapin ELY-keskuksen Natura-arvioinnista antamien lausuntojen mukaisesti Natura-arviointia on täydennettävä lausunnoista tarkemmin ilmenevällä tavalla ja lupaviranomaisen toimesta on pyydettävä lausunnot kaikilta Natura-alueen maa- ja vesialueiden omistajilta ja haltijoilta sekä Lapin ELY-keskukselta.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto jäi odottamaan näitä lausuntoja, eikä antanut asiasta päätöstä ennen näitä lausuntoja.

Kaivosalueen koko ja ulottuvuus:

Yhteysviranomaisen totesi YVA-selostuksesta antamassaan perustellussa päätelmässä, että hankkeen jatkovaiheissa on tarpeen tarkentaa louhittavien malmioiden sijainti sekä tarkastella kaivosalueen koko siten, että kaivoslain 19 §:n mukaisesti toteutuu se, että kaivosalue ei saa olla suurempi kuin mitä kaivostoiminta välttämättä edellyttää ottaen huomioon kysymyksessä olevan esiintymän laatu ja laajuus. Kaivosaluetta onkin rajattu nyt lausuttavana olevaan hakemukseen sekä hakemuksessa on perusteltu laajennusalueiden tarve.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa, että tällä päätöksellä myönnettävä kaivosalue on kaivoslain 19 §:n mukaisesti yhtenäinen alue, ja se on suuruudeltaan ja muodoltaan sellainen, että turvallisuutta, kaivostoiminnan sijoittamista ja kaivostekniikkaa koskevat vaatimukset täyttyvät, eikä kaivosalue ole suurempi kuin mitä kaivostoiminta välttämättä edellyttää ottaen huomioon kysymyksessä olevan esiintymän laatu ja laajuus.

Yksityinen luonnonsuojelualue (Riston ikikuusikko):

Yhteysviranomaisen on todennut yksityisen luonnonsuojelualueen osalta seuraavaa:

Yksityisen luonnonsuojelualueen (Riston ikikuusikko) itäisen, lähempänä kaivospiiriä olevan osa-alueen, alueelle kohdistuu selviä vaikutuksia. Kyseinen alue on luontotyyppiltään tuoretta kangasta.

Jos hankkeella katsotaan olevan luonnonsuojelulain 24 §:n mukaisten rauhoitusmääräyksiä heikentäviä vaikutuksia, tulee hankkeesta vastaavan hakea suojelun lakkautusta tai lievennystä rauhoitusmääräyksiin luonnonsuojelulain 27 §:n mukaisesti. Yhteysviranomaisen korostaa ennakoivaa toimintaa, eli em. hakemus tulee tehdä ennen kuin heikentäminen on jo tapahtunut. (Tukes: edellä esitetyt pykälät tarkoittavat nykyisin jo kumottua luonnonsuojelulakia)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on huomionnut perustellussa päätelmässä esitetyn ja viittaa tämän päätöksen lupamääräyksiin.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Laajennusalueen ojitukset:

Yhteysviranomaisen on todennut ojituksista seuraavaa:

Hankkeesta vastaava on suunnitellut ojituksia pintavesien ohjaamiseksi kaivosalueen ohi. Yhteysviranomaisen toteaa, että ojitukset on suunniteltava ja toteutettava siten, että luonnonsuojelulaissa kiellettyjä vaikutuksia kasvillisuudelle, eläimistölle tai suojelualueille ei aiheudu.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto viittaa tältä osin lupamääräyksiin.

Yleisötilaisuus

Kaivosviranomaisen on lisäksi järjestettävä yleisölle avoin tilaisuus muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi, kun kyseessä on kaivoslupaa, kaivosluvan muuttamista tai kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus, ellei tilaisuuden järjestämistä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Tilaisuudessa on annettava selvitys lupahakemuksen sisällöstä. Yleisölle avoimesta tilaisuudesta tiedotetaan noudattaen, mitä 40 §:ssä säädetään lupahakemuksesta tiedottamisesta. Kaivoslaki 39 §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuulutti kaivoslain (621/2011) 40 §:n nojalla yleisölle avoimesta tilaisuudesta muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi 28.5.2025. Kaivoslain tarkoittama yleisötilaisuus pidettiin Keminmaan kirjastotalon auditoriossa 9.6.2025.

Laajennusaluetta koskevat suunnitelmat

Sivakkavaaran laajennusalue:

Kaivoksen maanalaisten toimintojen laajennuttua 500-tason alapuolelle, on maanpintavaikutusten (painaumat ja ratkeamat) arvioitu ulottuvan nykyistä laajemmalle alueelle. Painaumat ja ratkeamat voivat ennusteen mukaan ulottua 2030-luvulla hieman nykyisen kaivosalueen ulkopuolelle, eli nyt laajennettavalle Sivakkavaaran kaivosalueelle. Maanpintavaikutusalueita, joilla todennäköisesti tulee ilmenemään painaumia ja ratkeamia, tullaan turvallistamaan tarvittaessa aitaamalla. Ratkeamien tarkkaa sijaintia ja kehityskaarta on vaikea ennustaa, ja siksi aitaamistoimia tullaan tekemään laajennusalueella vaihteittain.

Puhtaiden pintavesien pääsy maanalaiseen kaivokseen sekä sekoittuminen kaivosvaikutteisten vesien kanssa pyritään estämään

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

tekemällä vesienhallintatoimia Sivakkavaaran kaivoslaajennusalueella. AFRY Finland Oy on laatinut vuonna 2021 kaivoksen pintavesien alustavan hallintasuunnitelman, jossa on esitetty erilaisia toimenpiteitä puhtaiden vesien johtamiseksi, kuten ojituksia, pumppauksia ja padon rakentaminen. Suunnitelmat ajoittuvat 2030- ja 2050-luvuille.

Täydentävien kalliomekaanisten mallinnusten myötä alueelle tehdään tarkentavat pintavesienhallintasuunnitelmat, joiden mukaan alueelle toteutetaan tarvittavat vesienhallinnan toimenpiteet. Tarvittavat luvutukset tehdään lähempänä toteutusajankohtaa. Sivakkavaaran kaivosaluelaajennuksen alueella toteutettavalle tuotantomittakaavaiselle malmin louhinnalle haetaan myöhemmin kaivosturvallisuuslupa.

Kemin kaivoksen geologinen muodostuma ulottuu seismisten luotausten perusteella ainakin 3,5 km syvyyteen, ja kromimalmin tiedetään varmuudella jatkuvan noin 1,2 km syvyyteen. On todennäköistä, että kromimalmi jatkuu myös yhtä syvälle kuin geologinen muodostuma. Kromimalmikerros kaatuu luoteeseen 70 asteen kaateella noin 2 km syvyyteen saakka, jonka jälkeen kaade todennäköisesti loivenee noin 50 asteeseen. Kromimalmin louhintaa tullaan tekemään Sivakkavaaran kaivoslaajennusalueella noin 1,35–1,4 km syvyydellä. Malmin tuotantomittakaavainen louhinta laajennusalueella voisi ajoittua tämän hetken arvion mukaan aikaisintaan 2070-luvulle. Malmin louhinta laajennusalueella edellyttää malmin tutkimusten suorittamista, teknistaloudellisen arvioinnin tekemistä sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn.

Sivakkavaaran laajennusalueella sijaitsevien apualueiden muuttaminen kaivosalueeksi:

Nykyiset kaivoksen apualueet sijoittuvat osin Sivakkavaaran laajennusalueelle. Apualueet haetaan muutettavaksi kaivosalueeksi. Apualueet muutetaan kaivosalueeksi, jotta nykyisen kaivosalueen laajentamiseksi kaivostoiminnasta mahdollisesti aiheutuvien ympäristö- ja maanpintavaikutuksia voidaan alueella hallita ja jotta malmioiden syvyysjatkeita voidaan hyödyntää.

Suurensuonmaan laajennusalue:

Suurensuonmaan suunnitellulle kaivosalueelle tullaan sijoittamaan maanpintaan pelastustie. Pelastustie on suunniteltu tällä hetkellä kulkemaan lyhintä reittiä Haukanmaantieltä nykyiselle kaivosalueelle rakennettavalle raitisilmanousulle. Pelastustie tarvitaan esimerkiksi

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

mahdollisia ilmanvaihtonousun lämmityslaitteiston poikkeustilanteita varten.

Selvitysten perusteella on todennäköistä, että Suurensuonmaan malmion graniitissa sijaitsee kerrosintruusion tulokanavia. Nämä tulokanavan kivet ovat rakenteellisesti heikkoja kivilajeja, eivätkä sovellu kaivoksen kiinteiden rakenteiden sijoittamiseen. Tämän takia Suurensuonmaan laajennusalueen maanalaiseen osaan on varauduttu sijoittamaan osa kaivokseen johtavasta kulkuyhteytenä toimivasta vinotunnelista. Tällä varmistetaan, että kaivoksen vinotunneliyhteys voidaan ylläpitää turvallisena koko kaivoksen elinkaaren ajan. Suurensuonmaan laajennusalueelle ei ole suunniteltu tuotantolouhintaa.

Apualueiden käyttötavan muutos:

Kuvassa 1 numerolla 4 merkitty alue liittyy hakemuksen mukaiseen Suurensuonmaan kaivosalueajajennukseen. Muutoksen myötä maanalaiset apu- ja huoltotilat saadaan kauttaaltaan vastaamaan nykyisen kaivoslain kaivosalueen ja apualueen määritelmää. Alueet sijoittuvat Outokumpu Chrome Oy:n omistamille kiinteistöille (kuvassa 1 kohdat 1, 2, 3 ja 4).

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto koskien Sivakkavaaran laajennusalueen pintavesien hallintasuunnitelmia

Puhtaiden pintavesien pääsy maanalaiseen kaivokseen sekä sekoittuminen kaivosvaikutteisten vesien kanssa estetään tekemällä vesienhallintatoimia Sivakkavaaran kaivoslaajennusalueella. AFRY Finland Oy on laatinut vuonna 2021 kaivoksen pintavesien alustavan hallintasuunnitelman, jossa on esitetty erilaisia toimenpiteitä puhtaiden vesien johtamiseksi, kuten ojituksia, pumppauksia ja padon rakentaminen. Suunnitelmat ajoittuvat 2030- ja 2050-luvuille. Täydentävien kalliomekaanisten mallinnusten myötä alueelle tehdään tarkentavat pintavesien hallintasuunnitelmat, joiden mukaan alueelle toteutetaan tarvittavat vesienhallinnan toimenpiteet. Tukes katsoo, että pintavesien hallintaan suunnitellut hallintatoimet arvioidaan ja luvitetaan ympäristöviranomaisien toimesta.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Asianosaiset

Hakijayhtiö on kaivosviranomaisen pyynnöstä määrittänyt karttatarkastelun ja hakemuksessa esitetyn toiminnan vaikutusaluearvioinnin mukaisesti ne asianosaiset, joita asia koskee hallintolain (434/2003) 11 §:n mukaisesti.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto koskien Kemin kaivokselle annettuja lupamääräyksiä ja yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia lupamääräyksiä

Tukes viittaa Kemin kaivokselle 24.6.2014 annettuun lupamääräykseen 5: *Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2024. Mikäli Eljärven kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.*

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten lupamääräysten tarkistamisen ajankohta pidettiin samana myös 27.10.2016 myönnetyssä kaivosluvassa KL2016:0004.

Lupamääräysten tarkistamisasia on laitettu vireille 27.5.2024, kun Tukes on pyytänyt kaivosyhtiöltä tarpeelliset selvitykset ottaen huomioon kaivoslakiin 1.6.2023 tehdyt muutokset (505/2023). Kaivosyhtiö on 29.11.2024 toimittanut Tukesille vaaditut selvitykset. Kaivosyhtiö on päivittänyt selvitykset ja toimittanut ne Tukesiin 11.4.2025.

Tukes on kuuluttanut edellä mainittujen lupamääräysten tarkistamista koskevan asian 28.4.2025. Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 52.3 §, 62 §, 108 § ja 109 §.

Kaivosyhtiö on esittänyt uudeksi vakuudeksi 1 943 509 euroa (alv 25,5 %). Kaivosyhtiö on teettänyt vakuudesta erillisen selvityksen ulkopuolisella asiantuntijalla. Vakuusarvio yksityiskohtaisine perusteluineen on esitetty 28.4.2025 kuulutusasiakirjan liitteessä 3 (selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta) ja vakuuslaskelma taulukkona esitettiin kuulutusasiakirjan 28.4.2025 liitteessä 4.

Tukes huomauttaa, että kuulutusasiakirjassa 28.4.2025 esitetty vakuuslaskelma koskee koko kaivosta ja kattavat soveltuvin osin myös nyt myönnettyä laajennusaluetta. Näitä ovat seuraavat vakuuskokonaisuudet, jotka määrätään täysimääräisesti kaivoksen yleisten ja yksityisten etujen turvaamista koskevassa lupamääräysten käsittelyssä:

- jälkihoito ja tarkkailu = turvallisuustarkkailu

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

- muut velvoitteet = geologisen aineiston ja edustavien kairasydämien toimittaminen
- poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimet = kaivospiiri- ja puolustusmaksut ja energiansaannin turvaaminen

Tukes pyytää huomioimaan, että tämän päätöksen vakuusmääräys koskee tämän päätöksen kaivosalueiden lopetus- ja jälkitoimenpiteitä ja että nämä vakuudet ovat lisänä edellä kuvatuille vakuuksille (1 943 509 euroa (alv 25,5 %)).

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston laajennusaluetta koskevat lupamääräykset perusteluineen

LUPAMÄÄRÄYS 1

Kaivosyhtiön tulee ylläpitää jatkuvaa seurantaa Sivakkavaaran laajennusalueella, jotta mahdolliset maanpintaliikunnot havaitaan riittävän ajoissa. Yhtiön tulee rajoittaa alueella liikkumista ja aidata sellaiset mahdolliset liikuntoalueet, jotka voivat aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut:

Kaivostoiminnasta ei saa aiheutua vaaraa yleiselle turvallisuudelle, Kaivoslaki 18 § ja 52 §

LUPAMÄÄRÄYS 2

Kaivosyhtiön tulee hakea luonnonsuojelulain 61 §:n nojalla itäisen Riston ikikuusikko -nimisen yksityisen luonnonsuojelualueen lakkauttamista, jotta alueelle voidaan suorittaa kaivostoimitus.

Sivakkavaaran alueelle sijoittuva yksityinen luonnonsuojelualue (Riston ikikuusikko, itäinen) toimitetaan kaivosalueeksi Maanmittauslaitoksen erillisessä kaivostoimituksessa vasta sen jälkeen, kun alueen luonnonsuojelustatus on purettu.

Perustelut:

Alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän kaivoshankkeen toteuttamisen eikä tälle hankkeelle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Luonnonsuojelulaki 61 §

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

LUPAMÄÄRÄYS 3

Kaivosyhtiön tulee Sivakkavaaran laajennusalueelle sijoitettavien ojituksien ja mahdollisesti turvallisuusmielessä tarvittavien aitaamisten osalla minimoida haittavaikutukset luonnon monimuotoisuutta ylläpitävälle kasvillisuudelle ja eläimistölle.

Perustelut:

Kaivoslaki 52.3 § kohta 8b.

LUPAMÄÄRÄYS 4

Sivakkavaaran laajennusalue perustetaan tässä vaiheessa ensisijaisesti muuta kuin varsinaista kaivostoimintaa varten. Koska ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä vaikutukset arvioitiin 2050-luvulle, vaatii Sivakkavaaran laajennusalueelle kohdistuva louhinta uuden YVA-menettelyn. Louhintaa alueella ei saa aloittaa ennen kuin YVA-menettely on toteutettu.

Perustelut:

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)

LUPAMÄÄRÄYS 5

Lupamääräys koskee kaivostoiminnan aloittamista.

Sivakkavaaran laajennusalue perustetaan tässä vaiheessa ensisijaisesti muuta kuin varsinaista kaivostoimintaa varten, joten alueelle ei voida vaatia kaivoslain 52 §:ssä tarkoitettua aikaa kaivostyöhön ryhtymistä varten.

Kaivosviranomainen toteaa, että yhtiö voi jatkaa toimintaa eteläosissa kaivosalueeksi muutetuilla alueilla täytäntöönpanomääräyksen mukaisesti sekä määrää, että kaivosyhtiön on aloitettava pelastustien rakentaminen Suurensuonmaan alueella kymmenen vuoden kuluessa (tämän päätöksen lainvoimaisuudesta lukien).

Perustelut:

Kaivoslain 52 §:n nojalla kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan (tässä

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

tapauksessa ryhdyttävä hakemuksen mukaisiin toimiin). Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.

LUPAMÄÄRÄYS 6

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaisen kaivosalueen kiinteistöjen omistajille vuotuinen korvaus (*louhintakorvaus*). Louhintakorvauksen vuotuinen suuruus kiinteistöä kohti on 50 euroa hehtaarilta.

Velvollisuus louhintakorvaukseen alkaa, kun kaivoslupa on lainvoimainen.

Kaivosluvan haltijan on toimitettava kaivosviranomaiselle tiedot louhintakorvauksen vahvistamista varten viimeistään seuraavan vuoden 15 päivänä maaliskuuta. Kaivosviranomaisen vahvistaa päätöksellään louhintakorvauksen suuruuden vuosittain.

Louhintakorvaus on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomaisen päätös louhintakorvauksesta on tullut lainvoimaiseksi.

Tarkempia säännöksiä louhintakorvauksen vahvistamista ja tarkistamista koskevasta hakemuksesta, louhintakorvauksen määrittämisen perusteista ja kaivosviranomaiselle louhintakorvauksen vahvistamista varten toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tällä päätöksellä myönnettävillä alueilla ei vielä suoriteta kromimalmin louhintaa, joten louhintakorvaus koskee vain pinta-alakorvausta.

Kromimalmin louhintaan Sivakkavaaran laajennusalueella tullaan aikanaan soveltamaan myös louhintakorvauksen osaa, joka koskee metallimalmin hyödyntämisestä maksettavaa louhintakorvausta.

Perustelut:

Kaivoslaki 100 § ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 33 §.

LUPAMÄÄRÄYS 7

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaiseen kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille muuhun kuin kaivostoimintaan käytetyistä kaivostoiminnan sivutuotteista saadusta hyödyistä vuotuinen kiinteistökohtainen korvaus (*sivutuotekorvaus*).

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Sivutuotekorvauksen tulee olla kohtuullinen ottaen huomioon sivutuotteen taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet. Jos kaivosluvan haltija ja kiinteistönomistaja eivät sovi korvauksesta, on se enintään 10 prosenttia sivutuotteesta saadusta myyntitulosta.

Perustelut: Kaivoslaki 101 §

LUPAMÄÄRÄYS 8

Kaivosyhtiön on asetettava 141 035 euron suuruinen omavelkainen pankkitakaus (sisältää täytöntöönpanoa koskevan vakuuden) Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten. Vakuus sisältää 134 285 euron osalta ALV:n 25,5 %. Vakuuteen sisältyy tämän lisäksi louhintakorvausta koskeva vakuus suuruudeltaan 6 750 euroa.

Täytöntöönpanomääräyksestä johtuen vakuus on asetettava heti, eikä täytöntöönpanomääräysalueella saa aloittaa kaivostoimintaa ennen kuin vakuus on asetettu.

Perustelut:

Nyt määrättävällä kaivoslain mukaisella kaivosvakuudella katetaan laajennusalueen osalta seuraavaa:

Avolouhoksia koskevat vakuustarpeet on määritetty jo koko kaivosta koskevassa lupamääräysten tarkistamista koskevassa menettelyssä (kuulutus 28.4.2025). Uuden lupahakemuksen mukainen toiminta ei muuta avolouhoksia koskevia aiemmin määriteltyjä vakuustarpeita, joten avolouhosten osalta määrätään vakuus ainoastaan lisäätaustarpeen osalta. Aidan pituus on määritetty uuden kaivoslupahakemuksen aiheuttamien mahdollisten tulevien maanpinta-vaikutusten mukaisesti. Aiemman aidan pituus on ollut 7862 metriä ja uuden aidattavan alueen pituus 625 metriä. Aiemman aidan siirtäminen huomioiden aidan pituus kasvaa kuitenkin ainoastaan 35 metriä.

Vinotunnelit ja ilmanvaihtokuilut suljetaan sijainnista riippuen joko lohkarain, ritilöin tai molempia hyödyntäen. Vakuusarvioon on lisätty mahdollisen uuden kaivoskuilun ja tunnelin tukkiminen louheella.

Vakuuslaskelmaan on lisätty uusien mahdollisten muuntamoiden ja Sivakkavaaran uusien pumppaamoiden purkukustannus sekä niihin liittyvien kaapelointien purkukustannus.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Vakuuslaskelmassa on huomioitu kaivoslain edellyttämän jälkitarkkailun järjestäminen 30 vuoden ajalta sekä turvallisuustarkkailu, joka tarkoittaa vuosittaista aitojen, porttien ja muiden rakenteiden tarkistamista turvallisuuskävelytyypistä. Myös toiminnan lopettamiseen liittyville jälkihoitotoimille on laskettu kertaluontoinen kustannusvaraus.

Kairasydänten toimitus arkistoon ja kaivoskartan päivitys on huomioitu vakuuslaskelmassa tarvittavina työ- ja rahtikustannuksina (kartan päivitys ja rahdin valmistelut, täysperävaunurahti Kemistä Lopelle).

Toiminnan tilapäisen keskeytyksen yhteydessä on olennaista varmistaa, että sähkönsaanti on riittävä, jotta vartiointi ja vesienkäsittely voivat jatkua suunnitelmien mukaisesti. Tätä varten on vakuuslaskelmassa laskettu arvioitu vuosittainen yleisvalaistukseen ja vähäiseen käyttö sähköön liittyvä varaus.

Vakuuden tulee kattaa yhden vuoden louhintakorvauksen vuotuista suuruutta vastaava summa, siltä osin kuin kaivosyhtiö ei itse osin tai kokonaan omista kaivosalueeseen kuuluvia kiinteistöjä. Uuden kaivoslupa-alueen mukaisella alueella on kiinteistöjä, jotka tällä hetkellä ovat muun tahon kuin kaivosyhtiön omistamia. Näiden kiinteistöjen osalta vakuuteen on laskettu vuoden louhintakorvausta vastaava korvausmäärä.

Asetettavaksi määrätyt vakuudet:

1. Avolouhosten lisääntymis
2. Uuden kuilun tukkiminen louheella
3. Maanalaisen kaivostekniikan purkaminen (kaapelit)
4. Uuden tunnelin tukkiminen louheella ja lohkeiden asettaminen sisäänkäynneille
5. Uuden muuntamon purkukustannus (uuden kuilun lähelle)
6. Uuden muuntamon purkukustannus (Sivakkavaara)
7. Muuntamoiden kaapelointien purkaminen
8. Sivakkavaaran pumppaamoiden purkukustannukset
9. Uusien alueiden aktiivinen jälkihoito
10. Uusien alueiden turvallisuustarkkailu
11. Uusien alueiden jälkitarkkailu
12. Kaivoskartan päivitys ja kairasydänten toimitus arkistoon (henkilötyö)

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

13. Kairasydänten rahtikustannus (Kemi-Loppi)
14. Energiansaannin turvaaminen

Yhteensä: 134 285 euroa (ALV 25,5, %) + louhintakorvaus 6 750 euroa.

Tukes edellyttää, että kaivoksen lopettamiseen liittyviä toimenpiteitä tehdään sitä mukaa kuin se on mahdollista.

Tukes on tarkastanut esitetyn vakuuden ja laskelman pohjaksi esitetyt perustelut. Tämän päätöksen vakuuslaskelma on esitetty päätöksen liitteessä 4 ja se poikkeaa kuulutuksessa esitetystä. Tukes on pyytänyt kaivosyhtiötä lisäämään kuulutuksessa esitettyyn vakuuteen maanalaisen kaivoksen kaapelointia koskevan vakuuden sekä lisäksi täsmentämään ja selkeyttämään vakuuslaskelmassa esitettyjä vakuuksia. Tukes on myös ottanut huomioon koko kaivoksen lupamääräysten tarkistamista koskevassa menettelyssä (kuulutus 28.4.2025) esitetyt vakuudet. Näiden osalta päätöstä ei ole vielä annettu.

Kaivoslaki 108 §, 109 §, 110 § ja 181 §

LUPAMÄÄRÄYS 9

Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2035. Tarkistusajankohtaa voidaan aikaistaa, jos kaivoksen toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia.

Kaivosyhtiön tulee toimittaa ajan tasalla oleva selvitys kaivoksen lopetus- ja jälkitoimenpiteistä, jotta Tukes voi arvioida ja tarkistaa vakuuden sisällön kattavuuden ja suuruuden riittävyyden. Selvitys tulee toimittaa 1.3.2035 mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen, lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen
(Kaivoslaki 37 §, 39 § ja 40 § sekä valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 25 §)

Tukes on antanut asian tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kaivospiirit-ja-kaivosluvat>

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Asia on kuulutettu 28.5.2025 ja asiakirjat ovat olleet nähtävillä 4.7.2025 saakka. Tieto kuulutuksesta julkaistiin myös Keminmaan kunnan yleisessä tietoverkossa.

Tukes pyysi ennen päätöksentekoa asiasta lausunnot Keminmaan kunnalta, Lapin ELY-keskukselta, Lapin liitolta ja Metsähallitukselta.

Ennen asian ratkaisemista Tukes varasi asianosaisille tilaisuuden tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta. Muille kuin asianosaisille Tukes varasi tilaisuuden ilmaista mielipiteensä lupaa koskevassa asiassa.

Lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 4.7.2025.

Tukes tiedotti kuulutuksen julkaisemisesta Lapin Kansa -lehdessä. Kuulutuksesta annettiin erikseen tieto asianosaisille.

Yleisölle avoin tilaisuus muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi järjestettiin 9.6.2025. Tilaisuudessa Tukes antoi selvityksen laajennusalueita koskevan lupahakemuksen sisällöstä ja kaivoslupahakemusprosessista sekä kaivostoimituksen sisällöstä. Tilaisuudesta tiedotettiin lehti-ilmoituksella 28.5.2025 Lapin Kansa -lehdessä ja kirjeitse asianosaisille.

Tukes on 28.5.2025 julkaissut verkkosivuillaan kuulutuksen yleisötilaisuutta koskien ja lähettänyt tiedon kuulutuksesta julkaistavaksi Keminmaan kunnan yleisessä tietoverkossa.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön selitys

LAUSUNNOT

Kuulutuksen johdosta lausunnon antoivat Keminmaan kunta ja kunnan pyytämänä Meri-Lapin ympäristölautakunta, Lapin ELY-keskus ja Lapin liitto. Lausunnot on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 5.

Lapin ELY-keskus toimitti luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n 2 momentissa tarkoitetun lausunnon Kemin kaivoksen laajennus – Kirvesaavan Natura-arvioinnin päivitys – nimisestä Natura-vaikutusten arvioinnista Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon 17.10.2025 (liitteessä 3).

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Outokumpu Chrome Oy toimitti Turvallisuus- ja kemikaalvirastoon
Metsähallituksen asiasta antaman lausunnon 25.8.2025 (liitteessä 3).

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutuksen johdosta jätettiin yksi muistutus. Mielipiteitä ei jätetty.

HAKIJAN SELITYS

Tukesin kaivosyhtiöltä pyytämä kaivoslain 42 §:n mukainen selitys on
esitetty liitteessä 5.

Tukesin vastaus lausunnoissa esitettyyn

Päätöksessä on kaivoslain 56 §:n mukaisesti otettava kantaa
lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitettyihin yksilöityihin
vaatimuksiin.

LAUSUNNOT

Keminmaan kunta (lausunto 24.6.2025)

*"Outokummun Kemin kaivoksen yhteiskunnallinen merkittävyys mm.
kromimalmin hyödyntämiseen liittyvän huoltovarmuuden kannalta on
merkittävä. Tornion ferrokromitehtaan toiminta perustuu kaivoksen
kromimalmiin.*

*Kaivoksen tähän asti todennetut kromivarannot riittävät pitkälti
tulevaisuuteen, ja annettavassa kaivoslupapäätöksessä tulee mahdollistaa
kaivosta laajentamaan toimintaa ja lisäämään kokonaislouhintamäärää
kaivoksen esittämällä tavalla."*

Keminmaan kunta on pyytänyt Meri-Lapin ympäristölautakunnalta
lausuntoa Outokumpu Chrome Oy:n Kemin kaivosta koskevasta
kaivoslupahakemuksesta 10.6.2025.

Tukes:

Tukesilla ei ole kommentoitavaa Keminmaan kunnan antamaan
lausuntoon.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Meri-Lapin ympäristölautakunta (lausunto 18.6.2025)

” Kaivoksen länsipuolella sijaitsee luokiteltu 1E-luokan pohjavesialue (Saarenkylänkangas, 1224150, vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen). Pohjaveden suojelua ohjaavat mm. ympäristönsuojelulaki (527/2014) ja vesilaki (587/2011).

Saarenkylänkankaan pohjavesialue on Keminmaan vesihuollon kannalta merkittävä, sillä siellä sijaitsee vedenottamo. Meri-Lapin ympäristöpalveluiden ympäristönsuojelu toteaa, että mikäli kaivoslupahakemuksen mukaisesta toiminnasta on mahdollista aiheutua ympäristönsuojelulain vastaista pohjaveden pilaantumista, tulisi asiaa ratkaistaessa tarkastella vesilain mukaista luvantarvetta, tai nykyisten Kemin kaivoksen vesitalouslupien tilannetta.”

Tukes:

Kaivosyhtiöllä on tämän hakemuksen kanssa yhtäaikaaisesti käynnissä lupaprosessi Kemin kaivoksen ympäristö- ja vesitalouslupan muuttamiseksi (PSAVI 2365/2024), jossa on esitetty arviot pohjaveden pumppaamisesta ja alueen pohjavesipinnoista aiheutuvista hyödyistä, haitoista sekä menetyksistä yksityisille ja yleisille eduille. Hankkeen ei ole todettu vaarantavan ulkopuolista vedenottoa ja siihen liittyvää yleistä etua. Tukes katsoo, että pohjavesiin liittyvät kysymykset ratkaistaan edellä mainitussa lupaprosessissa ja viittaa lisäksi Lapin ELY-keskuksen asiasta antamaan lausuntoon.

Tukes toteaa, ettei asian käsittelyssä ole ilmennyt pohjavesien osalta sellaisia asioita, jotka olisivat esteenä kaivoslupan myöntämiselle.

Lapin ELY-keskus (lausunto 9.7.2025)

” Tuotantomittakaavainen louhinta laajennusalueella ajoittuu tämän hetken arvioin mukaan aikaisintaan 2070-luvulle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä vaikutukset arvioitiin 2050-luvulle, joten mahdollinen malmin louhinta alueella vaatii uuden YVA-menettelyn, kuten hakemuksessakin on todettu. ELY-keskus katsoo, että maanpintavaikutusten vuoksi kaivosalueen laajentaminen Sivakkavaaran alueelle on tarpeen muun muassa turvallisuusnäkökulmasta, jotta maanpinta- ja ympäristövaikutuksia voidaan seurata ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin vaikutusten hallitsemiseksi.

Lupatunnus KL2025:0002
 Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
 kaivosalue KL2016:0004
 Tukes 6707/10.03.00/2025

Natura-arvioinnista on ELY-keskuksessa erillinen lausuntopyyntö Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta (tullut 15.4.2025), mistä johtuen tähän lausuntoon ei ole sisällytetty Natura-alueeseen liittyviä asioita. Viranomaisen ei voi edetä kaivosalueen laajentamista koskevassa asiassa ennen Natura-arvioinnista annettavien lausuntojen valmistumista. Lapin ELY-keskuksen lausunto Natura-arvioinnista toimitetaan tiedoksi kaivosviranomaiselle lausunnon valmistuttua.

Hakemusta Riston ikikuusikon itäisen osan suojelun lakkauttamiseksi ei toistaiseksi ole jätetty. Asiasta on kuitenkin käyty keskusteluja hakijan ja ELY-keskuksen kesken.

Kaivosalueen pohjoispuolella siihen rajautuu soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva Eljärvenviian alue. Kyseinen alue on mukana asetusvalmisteluhankkeessa, jolla on tarkoitus perustaa Lapin maakuntaan valtioneuvoston asetuksella 75 luonnonsuojelualueita, joiden yhteispinta-ala on noin 72 000 hehtaaria. Lisäksi ympäristöministeriön asetuksella on tarkoitus perustaa 70 luonnonsuojelualueita, joiden yhteispinta-ala on noin 2 000 hehtaaria.

Asetusluonnokset ovat olleet lausunnolla vuonna 2019. Uudelleen lausuntoja on pyydetty vuonna 2023, koska asetukset annetaan uuden 1.6.2023 voimaantulevan luonnonsuojelulain nojalla ja edellisestä lausuntokierroksesta on kulunut huomattavan pitkä aika. Kaikki perustettavat alueet ovat valtion omistuksessa ja ne on varattu jo aiemmin luonnonsuojelutarkoituksiin. Alueet kuuluvat pääosin eri suojeluohjelmiin ja Natura 2000 -verkostoon. ELY-keskuksella olevan tiedon mukaan asetusvalmistelu on vielä kesken, eikä ELY-keskuksella ole tietoa hankkeen jatkoaikataulusta.”

Tukes:

1. Tukes toteaa, että louhintaa ei saa aloittaa Sivakkavaaran laajennusalueella ennen YVA-menettelyn toteuttamista. Tukes viittaa annettuun lupamääräykseen.
2. Tukes on jäänyt lausunnon saatuaan odottamaan Lapin ELY-keskuksen tarkoittamaa Natura-lausuntoa.
3. Kaivosyhtiön selityksen mukaisesti hakija tulee toteuttamaan luonnonsuojelulain (9/2023) 11 luvun mukaisen viranomaisen vahvistaman vapaaehtoisen ekologisen kompensaation Riston ikikuusikon itäisen osan mahdollisten heikennysten osalta. Ekologiseen kompensaatioon liittyvä hyvityssuunnitelma hyvitetävien luonnonarvojen tuottamisesta on jätetty viranomaiselle 17.7.2025.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Hakemus Riston ikikuusikon itäisen osan suojelun lakkauttamiseksi tullaan jättämään yhtäaikaaisesti ekologisen kompensaaion hyvityksen korvaavuushakemuksen kanssa sen jälkeen, kun ELY-keskus on antanut lausunnon hyvityssuunnitelman perusteella tuotettavista luonnonarvoista.

Itäisen Riston ikikuusikon aluetta ei toimiteta nyt myönnettävään kaivosalueeseen ennen kuin Riston ikikuusikon itäisen osan suojelu on purettu (tämän alueen osalta kaivostoimitus suoritetaan erikseen myöhemmin).

Kaivoslain 19 §:n nojalla kaivosalueen on oltava yhtenäinen alue.

4. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tarkastanut Länsi-Lapin luonnonsuojelualueita koskevan asetusvalmistelun tilan 5.11.2025 ympäristöministeriön nettisivuilta. Asetusten viimeistely on kesken, joten Länsi-Lapin luonnonsuojelualueita koskeva asetusvalmistelu ei ole edennyt hallituksen käsiteltäväksi eikä alueita ole perustettu. Tukes katsoo, ettei se ole esteenä kaivosluvan myöntämiselle. Tukes huomauttaa, että luonnonsuojelualue suunnitelma kohdistuu osittain voimassa olevaan kaivoslupa-alueeseen.

Lapin liitto (lausunto 18.6.2025)

”Lapin liitto on lausunut Kemin kaivokseen liittyen Outokumpu Chrome Oy:n hakemuksesta kaivospiirin apualueen muuttamisesta kaivosalueeksi 22.9.2016, Outokummun Kemin kaivoksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 17.8.2020, Outokummun Kemin kaivoksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 8.3.2022 ja kaivoslain (621/2011) nojalla kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta 4.6.2025.

Kaivostoiminta on yksi Lappi-sopimuksen mukaisista kärkitoimialoista. Lapin liiton virastolla ei ole huomauttamista Kemin kaivosalueen laajennusta koskevaan kaivoslupahakemukseen.”

Tukes:

Tukes toteaa lausunnon selkeyttävän alueen kaavoitustilannetta.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

**Tiivistelmä Natura-arvioinnissa esitetyistä hanketiedoista
(Metsähallituksen lausunnosta 25.8.2025)**

” Natura-arviointi käsittelee ympäristövaikutusten arvioinnin hankevaihtoehto VE1a:n mukaista ensivaiheen toimintaa sorroslouhintamenetelmälle ympäristölupahakemuksen mukaisesti. Koko hankkeen on kuitenkin tarkoitus edetä vaiheittain tiedon karttuessa.

Natura-arvioinnissa arvioidaan seuraavien luvitettavien kokonaisuuksien vaikutuksia Kirvesaavan Natura-alueeseen:

- Tuotannon laajentaminen nykyisestä kokonaislouhintamäärästä 3,7 Mt/a määrään 4,7 Mt/a*
- Sorroslouhintamenetelmän tuotantomittainen käyttöönotto nykyisen pengerlouhintamenetelmän rinnalle*
- Rikastushiekka-altaan 7 korottaminen nykyisen ympäristöluvan mukaiselta tasolta +35,5 vaiheittain tasolle +47,50*
- Selkeytysaltaiden patojen korottaminen nykyiseltä tasolta +25,00 tasolle +27,00.*
- Suurensuonmaan kaivoslaajennuksen käyttöönotto, jolla mahdollistetaan uuden vinotunnelin louhinta tarvittaessa myös ko. alueen alla sekä kulkuyhteys uudelle ilmanvaihtonousulle.*

Alueelle ei tule muita maanpäällisiä rakenteita kuin hätä- ja huoltotie uudelle

ilmanvaihtonousulle, joka tulee sijoittumaan nykyiselle kaivosalueelle.

YVA-selostusvaiheesta on tehty vuodelle 2031 hydrogeologinen mallinnus, joka kuvastaa vielä vuoden 2035 tilannetta, joten vaikutusarvion voi Natura-arvioinnin mukaan ulottaa vuoteen 2035 asti.

Maanalaisen sorroslouhintamenetelmän (SLC) tavoite on kromin talteen saannin parantaminen mineralisaatiosta. Rikastamon syötteen kromipitoisuus laskee louhintamenetelmän muutoksen vuoksi, jolloin malmia on louhittava enemmän.

Malmin louhintamäärä YVA-hankkeessa esitettynä oli 3,7 Mt/a, sivukivenlouhintamäärä 1,0 Mt/a ja kokonaislouhintamäärä 4,7 Mt/a. Vielä ei kuitenkaan aivan tarkasti tiedetä, kuinka paljon louhintaa vuositasolla tehdään SLC:llä ja paljonko pengerlouhinnalla. Tämänhetkinen tarkennettu

Lupatunnus KL2025:0002
 Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
 kaivosalue KL2016:0004
 Tukes 6707/10.03.00/2025

ennuste sivukivimäärästä on 1,1 Mt/a, ja ympäristölupahakemuksessa esitetään vaihteluväliä 1,0-1,1 Mt/a.

Louhintamenetelmän muutoksen myötä sivukivelle on vähemmän hyötykäyttöä maanalaisen kaivoksen louhostäytöissä kuin pengperlouhintamenetelmässä. Sivukivi hyödynnetään avolouhostäytöissä.

Koska rikastettavan malmin määrä kasvaa, on muodostuvan rikastushiekan sekä palakivien määrä nykytilannetta suurempi. Rikastushiekka läjitetään rikastushiekka-altaalle 7, jota on suunniteltu korotettavan ympäristöluvan mukaiselta tasolta +35,5 vaiheittain tasolle +47,50.

Korotukset on suunniteltu toteutettavan ns. ylävirtaankorotuksilla, jolloin allasalueen pinta-ala ei kasvaisi. Rikastushiekka-altaan on arvioitu täyttyvän teoriassa noin vuonna 2045.

Myös selkeytysaltaita 4 ja 5 on suunniteltu korotettavan. Kaivosalueella ja sen lähiympäristössä toteutetaan pintavesien hallintatoimenpiteitä, joiden tavoitteena on vähentää pintavesien päätymistä maanalaisen louhinnan maanpintavaikutusalueelle ja siten pintavesien suotautumista maaperään ja edelleen maanlaiseen louhokseen. Hallintatoimenpiteet sisältävät ojituksia ja siirtopumppauksia.”

Natura-lausunnot:

Metsähallitus (lausunto 25.8.2025)

” Kaivoshankkeen keskeiset vaikutusmekanismit: pöly, melu, värinä, pohjaveden sekä pintavesien virtausten mahdolliset muutokset ja lisäksi itäpuolen patosortuman mahdolliset vaikutukset on Natura-arvioinnissa pääosin tunnistettu asianmukaisesti.

Arvioinnissa ja sen pohjana olevissa selvityksissä on jo aiemmassa Metsähallituksen Natura-lausunnossa esiin tuotuja epävarmuuksia. Huolimatta edellä esitetyistä puutteista, Metsähallitus katsoo, että nykyisen hankekuvauksen mukaiset toimenpiteet eivät todennäköisesti merkittävästi heikennä Kirvesaavan Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan on tärkeää, että ympäristölupaehtoihin sisällytetään Natura-arvioinnissa suositellut rajoitukset erityisesti koskien altaiden korotustöitä lintujen pesintäaika huomioiden sekä pölyämisen ja melun hallintatoimenpiteitä. Natura-

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

arvioinnissa suositellut seurannat tulee sisällyttää kaivoksen seurantasuunnitelmaan.

Lisäksi Metsähallitus yhtyy Natura-arvioinnin suosituksiin jatkotutkimuksista koskien mm. Kirvesaavan ja kaivosalueen välisen kalliolaadun tarkempaa selvittämistä.”

Lapin ELY-keskus (lausunto 17.10.2025)

” ELY-keskus katsoo, että suunniteltu toiminta ei yksin, eikä yhdessä muun toiminnan kanssa vaikutta haitallisesti alueen koskemattomuuteen, kun huomioidaan tässä lausunnossa esitetyt tarkennukset ympäristö- ja vesitalousluvan ehtoihin. ELY-keskus katsoo, että vaikutusten luotettava arviointi koskee toimintaa vuoteen 2035 saakka. Lupaa kaivostoiminnan laajentamiseksi vuoden 2035 jälkeen ei voida myöntää ennen asianmukaista Natura-arvioinnin päivittämistä.”

Tukes:

Lapin ELY-keskuksen ja Metsähallituksen edellä kuvattujen lausuntojen perusteella Tukes toteaa, ettei kaivosluvan myöntämiselle ole estettä, koska hanke ei heikennä haitallisesti Natura-suojelun perusteena olevia luontoarvoja.

MUISTUTUS

” Viitaten Tukesin kuulutukseen KL2025:0002 ja Outokumpu Chrome Oy:n kaivoslain (621/2011) 156 §:n mukaiseen ilmoitukseen tutkimustoimenpiteistä Elijärven kaivospiirin ulkopuolella, esitän seuraavan korvausvaatimuksen maanomistajana.

Outokumpu Chrome Oy:n suunnittelemat toimenpiteet, kuten kairaukset, näytteenotto, geofysikaaliset mittaukset sekä kulkuyhteyksien järjestäminen, aiheuttavat riskejä ja mahdollisia haittoja kiinteistöyhtymälleni tai niiden välittömään läheisyyteen.

Alueella on jo ennestään esiintynyt vajoama- ja sortumariskejä vanhan avolouhoksen vaikutuksesta. Näihin riskeihin on vedottu myös aidan siirtämisen perusteluissa. Tällaiset riskit, toimenpiteet ja mahdolliset käyttörajoitukset eivät saa tapahtua ilman maanomistajan suostumusta ja ilman asianmukaista korvausta.

Lupatunnus KL2025:0002
 Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
 kaivosalue KL2016:0004
 Tukes 6707/10.03.00/2025

Korvausvaatimukseni sisältää seuraavat erät:

- *Maaperän ja kasvuston vahingoittuminen: korvattava tapauskohtaisesti*
- *Kulkuyhteyksien tai käytön rajoitukset: 100–200 € / päivä*
- *Melu-, pöly- ja häiriöhaitat: kohtuullinen korvaus vaikutuksen mukaan*
- *Maisemahaitta ja mahdollinen kiinteistön arvon aleneminen: arvioitava asiantuntijalla*
- *Sortumavaaran vuoksi tehtävät toimenpiteet (esim. aidan siirto): korvaus käytön rajoituksista*
- *Käyttöhäiriö tai asumisviihtyvyyden heikkeneminen: 100–500 € / kk*
- *Lisäksi vaadin lainmukaisen vuotuisen korvauksen malminetsintäalueesta seuraavasti:*
 - *20 €/ha ensimmäiseltä neljältä vuodelta*
 - *30 €/ha viidenneltä–seitsemänneltä vuodelta*
 - *40 €/ha kahdeksannelta–kymmenenneltä vuodelta*
 - *50 €/ha yhdestätoista–viidenteentoista vuoteen asti*

Koska kiinteistömme (241-406-4-71 ja 241-406-4-66) ovat olleet malminetsintäalueella jo aiemmin ja alueella on tapahtunut vakavia vaikutuksia, mukaan lukien dokumentoitu vajoama jo vuonna 2005, vaadimme korvauksia myös takautuvasti kaikilta vuosilta, joilta lainmukaiset maksut ovat jääneet suorittamatta. Tätä ei ole tehty, ja korvaukset tulee maksaa viivytyksettä.

En hyväksy toimenpiteitä kiinteistöillämme ilman:

- 1. Kirjallista ennakkosuostumustani*
- 2. Yksityiskohtaista selvitystä toimenpiteistä, aikataulusta ja vaikutuksista*
- 3. Kirjallista sopimusta korvauksista*

Pyydän Tukesia ottamaan kantaa tähän korvausvaatimukseen ja välittämään sen Outokumpu Chrome Oy:lle tiedoksi ja käsittelyyn. ”

Tukes:

Kaivosyhtiön toimittamassa selityksessä on todettu, ettei kaivosyhtiö ole havainnut muistuttajan antajan mainitsemilla kiinteistöillä maanpintavaikutuksia tai vajoamaa, eikä ole nähnyt muistuttajan antajan viittaamaa dokumentaatiota vuodelta 2005 ko. kiinteistöillä tapahtuneesta vajoamasta. Kaivosyhtiön mukaan tämänhetkiset havainnot

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

maanpintavaikutusalueesta (fyysiset ratkeamat ja raot ja vajoamat) rajautuvat täysin voimassa olevan kaivosalueen sisään.

Kiinteistöt, joilla maanpintavaikutuksia on havaittu, ovat hakijan omistuksessa.

Maanpintavaikutuksien osalta Tukes viittaa lupamääräykseen 1.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto vastaa muistuttajalle korvaus- ja haitankorvauksien osalta ohjeistaen samalla tämän päätöksen jakelussa olevia asianosaisia seuraavasti:

Kaivostoimituksen asianosainen (kaivoslaki 81 §)

Kaivostoimituksen asianosainen on

- luvan haltija
- muu henkilö, jonka oikeutta asia koskee
- vaadittaessa korvaus voidaan määrittää lunastuslain 38 §:n sitä estämättä =

Jos työntekijä tai naapuri taikka muu henkilö, jolta ei lunasteta omaisuutta, kärsii lunastuksen tai lunastuksella toteutettavan yrityksen vuoksi merkittävää haittaa tai vahinkoa, josta olisi määrättävä korvaus, jos häneltä olisi lunastettu, haitta tai vahinko voidaan vaadittaessa korvata, jos korvaamista on olosuhteisiin katsoen pidettävä kohtuullisena. *Lunastuslaki 603/1977 38 §*

Kaivoslain 83 §:n (korvauksen perusteet erityistilanteessa) nojalla:

Jos kaivoshanke on merkittävästi korottanut tai alentanut lunastettavan omaisuuden arvoa, korvaus on määrättävä vastaamaan sitä arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman sanottua vaikutusta.

Kun lunastetaan käyttöoikeus omaisuuteen, jota sen omistaja pääasiallisesti käyttää asumiseensa tai ammattinsa harjoittamiseen, lunastuslaissa tarkoitettu kohteenkorvaus on 1 momentin estämättä aina määrättävä niin suureksi kuin on tarpeen vastaavan oman asunnon tai saman toimeentulon tarjoavan, lunastettua vastaavan omaisuuden hankkimiseen lunastetun tilalle.

Kiinteistön omistajan lunastusvaatimus (kaivoslaki 86 §):

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Jos kaivosalueesta tai kaivoksen apualueesta aiheutuu merkittävää haittaa kiinteistön tai sen osan käyttämiselle, kiinteistön omistajalla on oikeus vaatia, että kaivosaluelunastusluvan ja kaivosluvan haltija lunastaa kiinteistön tai sen osan.

Jos asemakaavassa on osoitettu alue kaivostoimintaa varten, kiinteistön omistajalla on oikeus kaivostoimituksessa vaatia kaavaan merkityn alueen lunastamista kokonaisuudessaan.

Määrättäessä lunastuskorvausta kiinteistöstä ja niiden osista, jotka lunastetaan 1 ja 2 momentin nojalla, on korvauksen määrä puolitoistakertainen suhteessa lunastusalueen arvoon.

Korvausasia voi tulla käsittelyyn kaivostoimituksessa:

- MYÖNNETYN KAIVOS- TAI KAIVOSALUELUNASTUSLUVAN PERUSTEELLA

- Kaivosalueen käyttöoikeuksien ja muiden erityisten oikeuksien lunastaminen (77§)

KAIVOSTOIMITUKSESSA ESITETYN VAATIMUKSEN PERUSTEELLA

- Kiinteistön omistajan vaatimus omistusoikeuden lunastamiseksi käyttöoikeuden sijaan (86§)

ERILLISEN KAIVOSTOIMITUSHAKEMUKSEN PERUSTEELLA

- Jälkikorvauksen määrääminen (97§)

Korvausten yleiset perusteet:

Lunastuslaki 29 §:

Lunastettavan omaisuuden omistajalla on oikeus saada täysi korvaus (lunastuskorvaus) lunastuksen vuoksi aiheutuvista taloudellisista menetyksistä.

Lunastuslaki 30 §:

Lunastettavasta omaisuudesta on määrättävä omaisuuden käyvän hinnan mukainen täysi korvaus (kohteenkorvaus). Mikäli käypä hinta ei vastaa luovuttajan täyttä menetystä, arvioiminen on perustettava omaisuuden tuottoon tai siihen pantuihin kustannuksiin.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Kaivoslaki 83 §:

Jos kaivoshanke on merkittävästi korottanut tai alentanut lunastettavan omaisuuden arvoa, korvaus on määrättävä vastaamaan sitä arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman sanottua vaikutusta.

Lunastuslaki 35 §:

Kun samalle henkilölle kuuluvasta omaisuudesta lunastetaan osa ja tästä tai siitä yrityksestä, jonka toteuttamiseksi lunastus toimeenpannaan, aiheutuu pysyväisluontoista haittaa jäljelle jäävän omaisuuden käyttämiselle, haitta on korvattava (haitankorvaus).

Lunastuslaki 37 §:

Kun lunastuksesta aiheutuu muuttamisen, liikkeen tai ammatin harjoittamisen keskeytymisen taikka muun syyn vuoksi tappiota, kustannuksia tai muuta vahinkoa lunastettavan omaisuuden omistajalle, vahinko on korvattava (vahingonkorvaus).

Korvaukset viran puolesta

Niiden osalta, joilta toimituksessa lunastetaan omaisuutta, täytyy kohteen-, haitan- ja vahingonkorvaus määrätä viran puolesta, siis ilman vaatimustakin.

Korvaukset vaadittaessa

Lunastuslaki 38 §:

Jos työntekijä tai naapuri taikka muu henkilö, jolta ei lunasteta omaisuutta, kärsii lunastuksen tai lunastuksella toteutettavan yrityksen vuoksi merkittävää haittaa tai vahinkoa, josta olisi määrättävä korvaus, jos häneltä olisi lunastettu, haitta tai vahinko voidaan vaadittaessa korvata, jos korvaamista on olosuhteisiin katsoen pidettävä kohtuullisena.

Kaivoslaki 81 §:

Kaivoksesta taikka kaivosalueen tai kaivoksen apualueen käyttämisestä aiheutuvasta haitasta tai vahingosta voidaan vaadittaessa määrätä korvaus lunastuslain 38 §:n estämättä. (Ei vaadita haitan tai vahingon merkittävyyttä).

Muuta huomioitavaa

Lunastusrelaation ulkopuolisille aiheutuneet haitat ja vahingot korvataan kaivostoimituksessa vain vaatimuksesta.

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Asianosaiselle toimituksessa aiheutuneet välttämättömät oikeudenvilvontakustannukset määrätään korvattavaksi vaadittaessa. Lunastuslaki 82 §

Korvausasia käsitellään kaivostoimituksessa, jos

- menetys, haitta tai vahinko liittyy itse lunastukseen ja on syy-yhteydessä siihen
- menetys, haitta tai vahinko ovat todettavissa lunastuspäätöstä annettaessa ja se liittyy kaivoslain mukaisen luvan tai kaivosaluelunastusluvan tarkoittamaan toimintaan, joka tapahtuu luvan osoittamalla alueella
- korvauksia on vaadittu toimituksessa ennen lunastuspäätöksen antamista (silloin, kun vaatimus on korvauksen edellytys)

Tukes viittaa lisäksi kaivoslain 97 §:ään, jonka mukaan:

Jos korvaus voidaan määrätä vasta kaivostoimituksen päätyttyä eikä korvauksista sovita, on korvausasia ratkaistava kaivosluvan haltijan tai korvausta vaativan hakemuksesta pidettävässä toimituksessa, jossa noudatetaan vastaavasti, mitä kaivostoimituksesta säädetään.

Toimitusta on haettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahinko tai haitta ilmenee. Määräyksen sen suorittamiseen antaa hakemuksesta Maanmittauslaitos. Kaivosviranomaisen on Maanmittauslaitoksen pyynnöstä annettava lausunto asian selvittämiseksi. (13.12.2013/915)

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa toimituksessa korvattava omaisuus, haitta ja vahinko arvioidaan ja korvaus määrätään toimituksen päättymisajankohdan mukaisena sekä 96 §:n mukainen vuotuinen korko lasketaan alkavaksi kaivostoimituksen päättymisajankohdasta. (19.11.2021/990)

Jos 1 momentissa tarkoitettu vaatimus on tehty ilmeisen aiheettomasti, toimituksen kustannukset on määrättävä osaksi tai kokonaan vaatimuksen esittäjän maksettavaksi.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Kaivoslaki 57 §

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Lupapäätös toimitetaan päätöksenantopäivänä Outokumpu Chrome Oy:lle, Keminmaan kunnalle, Lapin ELY-keskukselle, Lapin liitolle, Metsähallitukselle sekä Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Tieto päätöksen antamisesta lähetetään kirjeellä tai sähköisesti 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille.
Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Keminmaan kunnan yleisessä tietoverkossa. Kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan myös Lapin Kansa -lehdessä.
Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista annetun asetuksen (797/2024) mukaisesti 12 285 euroa. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Tukesin päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Kaivoslaki 162 §

Liitteessä 6 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (9/2023)
Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (797/2024)

Lupatunnus KL2025:0002
Kaivosnumerot 1388 ja 1606 sekä
kaivosalue KL2016:0004
Tukes 6707/10.03.00/2025

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen puh. 029 5052 205

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt johtava asiantuntija Ossi Leinonen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Terho Liikamaa.

Liitteet

1. Kaivospiirien ja kaivosalueen kartta
2. Perusteltu päätelmä
3. Natura-arvioinnin päivitystä koskevat Lapin ELY-keskuksen ja Metsähallituksen lausunnot
4. Vakuuslaskelma
5. Kuulutuksessa 28.5.2025 annetut lausunnot ja hakijan selitys
6. Valitusosoitus

